

Ruka Nordicin tiedot ja taidot talteen

Loppuraportti

1.3.2022 - 31.5.2023

SISÄLLYSLUETTELO

1. Hankkeen perustiedot	2
2. Yhteenveto hankkeesta	2
3. Hankkeen lähtökohta, tavoitteet ja kohderyhmä	3
3.1. Hankkeen lähtökohta ja tarpeet	3
3.2. Hankkeen tavoitteet	4
3.3. Hankkeen kohderyhmä ja muut hyödynsaajat	4
4. Hankkeen toteutus	4
4.1. Toimenpiteet	4
4.2. Aikataulu	6
4.3. Organisaatio ja ohjausryhmä	6
4.4. Kustannukset ja rahoitus	7
4.5. Raportointi ja seuranta	8
5. Tulokset ja vaikutukset	8
6. Allekirjoitukset ja päiväys	8
Liitteet	9

1. Hankkeen perustiedot

Hankkeen nimi ja tunnus:	Ruka Nordicin tiedot ja taidot talteen (78/04.05.01/2022)
Vastuuviranomainen:	Pohjois-Pohjanmaan liitto
Ohjelma:	Alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman tukeminen (AKKE)
Hankkeen toteutusalue	Kuusamo
Hankkeen toteutusaika:	1.3.2022 - 31.5.2023
Hankkeen toteuttaja:	Koillis-Suomen kehittämissyhtiö Naturpolis Oy (1940705-4)
Hankkeen osatoteuttaja:	Kuusamon Erä-Veikot ry (0186413-4)
Hankkeen vastuuhenkilön nimi ja yhteystiedot:	Kirsi Kuosku 040 0375930, kirsi.kuosku@naturpolis.fi
Hankkeen projektipäällikön nimi ja yhteystiedot:	Marika Paananen 044 525244, marika.paananen@rukanordic.com

2. Yhteenveto hankkeesta

Ruka Nordic on yksi Suomen suurimpia talviurheilun kilpailuja. Sen kansainvälinen tv-näkyvyys on n. 50–70 miljoonaa katsojaa, mikä on erittäin arvokas imagoetu Kuusamolle ja koko Suomelle. Tapahtuma jättää Kuusamon aluetalouteen yli 1 milj. euroa vuosittain. Tapahtuma työllistää kuusamolaisia 5,1 henkilötyövuotta ja työllisyysvaikutuksia on mahdollista hankkeenkin toimilla välillisesti kasvattaa.

Ruka Nordicin tiedot ja taidot talteen hankkeen taustalla on halu kehittää Ruka Nordic -kisojen tapahtumaorganisaatiota ja toimintamalleja siten, että kisat pystytään järjestämään (tieto)turvallisesti, laadukkaasti ja dokumentoidusti myös tulevaisuudessa. Toimintamallien kehittämisen tavoitteena on turvata paitsi kisojen järjestäminen kansainvälisten laatutasovaatimusten mukaisesti myös lisätä kisojen houkuttelevuutta vapaaehtoistoimijoiden näkökulmasta. Kun kisatehtäviin osallistuminen tehdään helpoksi, mukavaksi, turvalliseksi ja selkeäksi, saadaan myös uusia vapaaehtoistoimijoita aktivoitua helpommin mukaan. Lisäksi hankkeen avulla halutaan lisätä matkailua Rukalle, sillä hyvin toteutettu tapahtuma kerää paljon yleisöä.

Hankkeen tärkeimpiä konkreettisia toimenpiteitä asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi olivat digitaalisen tietopankin rakentaminen ja tapahtumanjärjestämisen käsikirja, tapahtuman vuosikello ja vapaaehtoistyön terävöittäminen Vapaaehtoisen polun ja perehdytysmateriaalien avulla.

3. Hankkeen lähtökohta, tavoitteet ja kohderyhmä

3.1. Hankkeen lähtökohta ja tarpeet

Haasteena Ruka Nordic -tapahtuman järjestämisessä on ollut sen vaatima valtava vapaaehtoistyön määrä ja toisaalta kisaorganisaation erittäin pienet resurssit. Lisäksi vuosi vuodelta oli tullut vaikeammaksi saada tapahtumaan riittävästi vapaaehtoisia vastaamaan tapahtuman käytännön toteutuksesta.

Aiemmin vapaaehtoiset ovat olleet suurimmaksi osaksi paikallisia, jotka ovat tulleet paikalle monesti velvollisuudentunnosta. Tänä päivänä konkareiden vanhetessa tulee pystyä löytämään keinoja uusien vapaaehtoisten löytämiseksi ja motivoimiseksi. Vapaaehtoisten kokemuksia tapahtumissa työskentelystä on tutkittu, ja tutkimusten mukaan ihmisille on kyettävä tarjoamaan onnistumisen ja yhteisöllisyyden kokemuksia, sekä tunne siitä, että osallistuminen on merkityksellistä. Lisäksi työskentely tapahtumissa pitäisi kyetä tekemään mahdollisimman helpoksi ja selkeäksi.

Ruka Nordicin tapahtumaorganisaatio oli analysoinut haasteita ja puutteita, jotka vaikuttivat tapahtuman laadukkaaseen järjestämiseen. Suurin haaste oli vapaaehtoisten saaminen järjestelyihin mukaan.

Kuusamon Erä-Veikot, joka vastaa tapahtumaorganisaation toiminnasta, on erittäin pienillä henkilöresursseilla toimiva yhdistys, joten resursseja kehittämiseen ei olisi ollut ilman hanketta. Kuitenkin tapahtuman kehittäminen on tärkeää, jotta pystytään turvaamaan tapahtuman jatkuvuus tapahtuma pystyy vastaamaan tämän ajan haasteisiin.

Tapahtuman järjestämiseen liittyvä dokumentointi oli ennen hanketta eri vastuuhenkilöiden henkilökohtaisilla tietokoneilla. Varmuuskopiointi ja tietoturva on näin ollen ollut jokaisen käyttäjän omalla vastuulla. Yhteneväistä dokumentoinnin mallia tai seurantaa ei ollut olemassa.

Tapahtuman järjestämisen kannalta elintärkeää tietoa oli myös laajasti kokonaan dokumentoimatta, mikä oli tunnistettu iso riski. Tiedonsiirto perustui ennen hanketta henkilöstön vaihdoksissa ”suusta suuhun perimätietoon”. Nykymalli kulutti vuosittain niukkoja henkilöstöresursseja merkittävästi ja oli osin esteenä tapahtuman ammattimaistumisessa ja kehittämisessä.

Tapahtumaorganisaatiolla ei ollut dokumentoitua eri osa-alueiden yhteistä aikataulua tai vuosikelloa eikä sisäisen viestinnän suunnitelmaa, ja tiedonkulun epävarmuus näkyi siten kaikissa toiminnoissa niin suunnitteluvaiheessa kuin tapahtuman aikana. Tiedonkulun ja sisäisen viestinnän pirstaleisuus näkyi yksittäisinä tietokatkoina tapahtumassa ja aiheutti satunnaisia virheellisiä toimia, mikä tuotti epävarmuutta tekijöille ja vaikeutti henkilöstöä onnistumaan tehtävissään. Ennen hanketta tapahtumaorganisaatiossa tunnistettiin sisäiseen viestintään ja tiedonhallintaan haasteen aiheuttava hybridiorganisaatorakenne. Tämä tarkoittaa sitä, että organisaatioon kuuluvat henkilöt asuvat eri puolilla Suomea. Myös ikärakenne on laaja (14–80-vuotiaat) ja esimerkiksi digiosaaminen vaihtelevaa.

Urheiluseuralla (Kuusamon Erä-Veikot) ei olisi ollut mahdollista suunnitella ja toteuttaa tätä kehittämiskokonaisuutta

itsenäisesti ilman hanketta ja sen tarjoamaa rahoitusta. Hankkeen toimenpiteet koettiin laajasti Kuusamon alueella välttämättömänä tapahtumajärjestämisen tulevaisuuden kannalta, ja hankerahoituksella nämä toimenpiteet oli mahdollista toteuttaa nopeutetusti.

3.2. Hankkeen tavoitteet

Hankkeen tavoitteena oli kehittää Ruka Nordic -kisojen tapahtumaorganisaatiota ja toimintamalleja siten, että kisat pystytään järjestämään (tieto)turvallisesti, laadukkaasti ja dokumentoidusti. Toimintamallien kehittämisen tavoitteena oli turvata paitsi kisojen järjestäminen kansainvälisen laatutason vaatimusten mukaisesti myös lisätä kisojen houkuttelevuutta vapaaehtoistoimijoiden näkökulmasta. Kun kisatehtäviin osallistuminen tehdään helpoksi, mukavaksi, turvalliseksi ja selkeäksi, saadaan myös uusia vapaaehtoistoimijoita aktivoitua helpommin mukaan.

3.3. Hankkeen kohderyhmä ja muut hyödynsaajat

Hankkeen kohderyhminä olivat:

- Pk-yritykset, jotka hyötyvät kansainvälisen tapahtuman tuomasta liikevaihdosta.
- Kuusamon kaupunki, joka hyötyy tapahtuman tuomasta laajasta näkyvyydestä, imagohyödyistä sekä vaikutuksesta aluetalouteen.
- Kuusamon Erä-Veikot, joka hyötyy osaamisen ja toimintamallien kehittymisen kautta tapahtuman tuottamisen ja vapaaehtoistoiminnan jatkuvuuden varmistamisesta sekä kansainvälisen tason tapahtumatuottamisen ja kansainvälisten yhteyksien turvaamisesta.
- Paikalliset asukkaat ja järjestöaktiivit, jotka hyötyvät yhteisöllisyyden ja osallisuuden kokemuksen lisääntymisen kautta. Tapahtuman taloudelliset ja sosiokulttuuriset vaikutukset alueellisesti ovat merkittävät. Parhaimmillaan tapahtuma tuottaa vahvaa yhteisöllisyyttä ja sitoo alueen asukkaita, harrastajia ja yrittäjiä yhteistyöhön ja luo tekijöilleen verkostoja niin alueellisesti kuin kansainvälisesti.

4. Hankkeen toteutus

4.1. Toimenpiteet

Dokumentointi ja tietopankki

Tapahtuman dokumentointia toteutettiin laajasti. Kaikki dokumentointi koostettiin sähköiseen muotoon Google Drive -pilvipalveluun tehtyyn Tietopankkiin, johon rakennettiin kansiorakenne osa-alueittain. Google Driven vahvuutena on helppokäyttöisyys, tietojen nopea jakaminen ja linkitykset.

Dokumentointi toteutettiin kirjallisesti. Tapahtumaorganisaation vastuuhenkilöitä haastateltiin kattavasti ja useiden vastuuhenkilöiden tietokoneilta kerättiin tärkeitä dokumentteja tietopankkiin. Tapahtuman valmisteluvaiheen havainnointi ja organisaation kokouksiin osallistuminen syvensivät dokumentoinnin laatua. Lisäksi dokumentoinnin pohjana toimivat aiemmista tapahtumista koostetut mapit, jotka olivat seuran arkistossa. Hankkeessa

koostettiin kattava kuva- ja videogalleria sekä tapahtuman valmisteluvaiheesta kuin itse tapahtuman ajalta. Lisäksi laadittiin eri tehtävien tehtävänkuvauksia.

Tietopankin käytön helpottamiseksi laadittiin "Ruka Nordic päädokumentti", joka on ikään kuin tietopankin sisällysluettelo, jossa on suorat linkitykset eri kansioihin ja tärkeimpiin dokumentteihin.

Tietopankin ansiosta kaikki oleelliset tiedot ovat koottuna yhteen paikkaan. Tämän myötä tiedonsiirto ja uusien vastuuhenkilöiden perehdytys onnistuu sujuvammin, joten tapahtuman henkilöstöresursseja säästyy.

Vuosikello

Hankkeessa laadittiin tärkeimpien osa-alueiden johtajien eli pääsihteerin, rakentamispäällikön, kilpailupäällikön ja vapaaehtoistyön päällikön vuosikellot. Vuosikellot toimivat samalla resurssilaskurina.

Sisäinen viestintä

Laadittiin sisäisen viestinnän suunnitelma sisältäen käytettävien viestintävälineiden määrittely. Terävöitettiin tiedon jakoa, esimerkiksi kokouspöytäkirjojen täsmällistä jakamista. Lisäksi siirryttiin entistä laajemmin etäkokouksiin, jonka avulla pystyttiin tavoittamaan paremmin myös muualla kuin Kuusamossa asuvia vastuuhenkilöitä. Vapaaehtoisten viestinnän kanavat määriteltiin ja esiteltiin. Hankkeen seurauksena aloitettiin etänä toteutetut vapaaehtoisten yleisinfot, joilla pyrittiin parantamaan sisäistä viestintää vapaaehtoisten suuntaan ja välttämään tiedonkulun pirstaleisuus.

Vapaaehtoiset

Laadittiin ja aukikirjoitettiin vapaaehtoisen ja opiskelijan polut, joiden tarkoituksena oli selkeyttää vapaaehtoisten ja opiskelijoiden toimintaa aina ilmoittautumisesta tapahtuman loppuun asti.

Polut sisälsivät ohjeet:

- 1) Vapaaehtoiselle siitä, miten tapahtumassa toimitaan ja missä järjestyksessä mitään tapahtuu,
- 2) Vastuuvetäjille siitä, miten vapaaehtoisten kanssa toimitaan ja mitä heidän tulisi tehdä vapaaehtoistoimintaan liittyen (työvuorot, perehdytykset)

Laadittiin perehdytysmateriaaleja useisiin eri tehtäviin. Projektikoordinaattori oli mukana vastuuvetäjien pyynnöstä muutamissa perehdytystilaisuuksissa.

Vastuuvetäjien koulutukset

Tapahtuman vastuuvetäjille toteutettiin kaksi koulutuspäivää. Ensimmäinen koulutuspäivä järjestettiin 24.4.2022, jonka aiheena oli sisäinen viestintä ja vapaaehtoistoiminnan viihtyvyyden parantaminen. Koulutuksen vetäjinä toimivat Hannu Pekkala ja Marika Paananen. Toinen koulutuspäivä pidettiin 17.9.2022, jonka aiheena oli ajanhallinta, tehtävien priorisointi ja ryhmätyöskentely. Koulutuksen vetäjänä toimi Sina Riikonen.

Loppuseminaari

Ruka Nordicin tiedot ja taidot talteen -hankkeen loppuseminaari, "Seura tapahtuman järjestäjän", toteutettiin 29.5.2023 hybridinä, eli osallistuja pystyi tulemaan paikan päälle Kuusamon kaupungintalolle tai osallistumaan etäyhteydellä Microsoft Teamsin kautta. Loppuseminaarin kutsu ja ohjelma tämän loppuraportin liitteenä. Seminaaria markkinoitiin Naturpoliksen ja Kuusamon kaupungin tapahtumakalenterissa, Kuusamon Erä-Veikkojen nettisivuilla ja Ruka Nordicin uutiskirjeessä. Lisäksi kutsua välitettiin sähköpostitse. Loppuseminaarin tarkoituksena oli kertoa hankkeen tuloksista ja jakaa tietoa sekä hyviä kokemuksia eteenpäin muille vastaaville organisaatioille. Lisäksi pyrittiin kannustamaan hyvien toimintamallien käyttöönotossa. Hankkeen tuottamat toimintamallit ovat sovellettavilla muissakin vastaavanlaisissa organisaatioissa. Seminaariin osallistui yhteensä 10 henkilöä.

4.2. Aikataulu

Ruka Nordicin tiedot ja taidot talteen -hanke toteutettiin 1.3.2022-31.5.2023. Alkuperäisessä hyväksytyssä hankepäätöksessä hanke oli määritelty päättyväksi 30.4.2023. Pohjois-Pohjanmaan liitto hyväksyi hankkeen toteuttajan muutoshakemuksen (17.4.2023 § 9/2023), jonka perusteella hankkeen toteutusaikaa muutettiin siten, että hankeaika päättyi 31.5.2023.

4.3. Organisaatio ja ohjausryhmä

Hanketta hallinnoi Hankkeen Koillis-Suomen kehittämissyhtiö Naturpolis Oy ja osatoteuttajana hankkeessa toimi Kuusamon Erä-Veikot ry. Hankkeen toteutuksesta vastasi projektipäällikkö Marika Paananen ja projektikoordinaattori Pauli Mäkelä. Projektisihteerinä toimivat vuorotellen Janika Marjala, Sari Ronkainen ja Heidi Korva.

Ohjausryhmän kokoonpano

Ohjausryhmä koostui seuraavista organisaatioiden jäsenistä ja varajäsenistä (suluissa varajäsen):

Jari Hentilä (Kirsi Kuosku)	Naturpolis Oy
Erkki Hämäläinen (Hannu Päivärinta)	Kuusamon Erä-Veikot ry
Mats Lindfors (Jussi Saarinen)	Ruka-Kuusamon matkailu
Mika Haataja (Vesa Nevanperä)	Kuusamon yrittäjät
Hannu Pekkala 7.9.2022 asti, Anne Kivelä (Jaana Pesonen)	Kainuun ammattiopisto KAO
Anniina Väisänen (Pia Koramo)	Kuusamon kaupunki

Asiantuntijajäsenenä ohjausryhmässä toimivat:

Marika Paananen, projektipäällikkö Kuusamon Erä-Veikot ry

Pauli Mäkelä, Naturpolis Oy
projektikoordinaattori

Rahoittajan edustajana ohjausryhmässä toimi:

Heikki Ojala Pohjois-Pohjanmaan liitto

4.4. Kustannukset ja rahoitus

Taulukossa nähdään hankkeen hyväksytyt rahoitussuunnitelma sekä toteutunut rahoitus. Hankkeen kokonaisbudjetti oli 108 847 euroa. Rahoitus myönnettiin Pohjois-Pohjanmaan liiton Alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman tukeminen (AKKE) -määrärahasta. Tukea myönnettiin 70 % hyväksytyistä kokonaiskustannuksista.

Kustannuslaji	Rahoitussuunnitelma	Toteuma
Palkkakustannukset	77 748 eur	70 040,30 eur
Välilliset kustannukset (Flat Rate)	31 099 eur	28 016,12 eur
Kustannukset yhteensä	108 847 eur	98 056,42 eur
Tulot	0 eur	0 eur
Nettokustannukset yhteensä	108 847 eur	
Kustannukset yhteensä	108 847 eur	98 056,42 eur

Maksatukset:

Ensimmäinen maksatus haettiin ajalta 1.3.2022 - 31.10.2022 ja maksatuspäätös saatiin Pohjois-Pohjanmaan liitosta 8.2.2023 (§18/2023).

Toinen maksatus haettiin ajalta 1.11.2022-31.5.2023 ja maksatuspäätös saatiin Pohjois-Pohjanmaan liitosta.

4.5. Raportointi ja seuranta

Hankkeen toimintaa toteutettiin hankesuunnitelman mukaisesti ja etenemistä seurattiin ohjausryhmässä. Ohjausryhmän kokouksissa käytiin läpi mm. projektin toteutumista toiminnan ja talouden osalta.

Ohjausryhmän kokouksista pidettiin pöytäkirjaa juoksevalla numeroinnilla. Pöytäkirjat allekirjoitettiin ohjausryhmän puheenjohtajan ja sihteerin eli hankkeen projektikoordinaattorin ja kahden pöytäkirjantarkastajan toimesta. Hankkeen ohjausryhmä kokoontui yhteensä neljä kertaa Teams-etäyhteyden välityksellä.

Projektikoordinaattori esitteli hanketta ja sen tilannekatsauksen Seudulliselle kehittämisyöryhmälle joulukuussa 2022.

5. Tulokset ja vaikutukset

Hankkeelle asetetut tavoitteet saavutettiin.

Hankkeen aikana saatiin dokumentoitua tapahtumaa kattavasti ja rakennettua yhtenäisen ja yhteiskäyttöön soveltuva digitaalinen tietopankki sisältäen muun muassa käsikirjan, vuosikellot, tehtäväkuvat ja perehdytysaineistoja.

Monet toimintamallit otettiin heti käyttöön ja hankkeen tulokset tulivat välittömästi näkyviin kisaorganisaatiolle ja yhteistyökumppaneille.

Verkkoratkaisut ja etäkokousten aktiivinen lisääminen ja edistäminen ovat vähentäneet lähikokousten tarvetta, joka on säästännyt vastuuvetäjien resursseja ja vähentänyt hiilijalanjälkeä.

Vapaaehtoisen polku ja perehdytysmateriaalit helpottavat toimintaa vapaaehtoisena. Tämän seurauksena tapahtuman maine paikallisten ja muiden vapaaehtoisten parissa kasvaa, joten vapaaehtoisia on toivon mukaan helpompi rekrytoida jatkossa tapahtumaan.

Hankkeen vaikutuksesta kilpailunjärjestämisen osaaminen säilyy kuusamolaisten käsissä myös tuleville sukupolville. Kilpailuorganisaatiossa saatiin paljon hyviä toimintamalleja esimerkiksi tiedonhallintaan ja -jakoon. Näistä toimintamalleista kerrottiin hankkeen loppuseminaarissa, joten muutkin organisaatiot voivat ottaa toimintamalleja käyttöön.

Tietojen kokoamisen seurauksena tulevaisuudessa uusien vapaaehtoisten perehdyttäminen on helpompaa ja siten hanke tuottaa työhyvinvointia koko organisaatiolle ja säästää henkilöresurssia.

6. Allekirjoitukset ja päiväys

Kuusamossa 7.9.2023

Marika Paananen
Projektipäällikkö

Liitteet

Loppuseminaarin kutsu

Seura tapahtuman järjestäjänä

Ruka Nordicin tiedot ja taidot talteen –hankkeen loppuseminaari

29.5.2023 klo 18.00

Kuusamon kaupungintalo (Keskuskuja 6) & Microsoft Teams

RUKANORDIC.COM

Ohjelma

18:00 Alkusanat: Marika Paananen, projektipäällikkö & pääsihteerit FIS World Cup Ruka Nordic

18:10 Kuusamon Erä-Veikkojen puheenvuoro: Aleksi Dahlman, toiminnanjohtaja

18:15 Key Note: Jukka Liuha, pääsihteerit Kainuun Rastiviikko

18.30 Hankkeen tulokset ja tuotokset: Pauli Mäkelä, projektikoordinaattori

- Tapahtuman ja seuran tiedonhallinta
- Vapaaehtoistoiminnan terävöittäminen
- Vuosikelloilla selkeyttä toimintoihin

18:50 Kysymykset ja vapaata keskustelua

Mikäli tulet paikan päälle, pyydämme ilmoittautumaan seminaariin 25.5 mennessä tarjoiluja varten.

[Microsoft Teams -linkki](#)

